

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Sundby Børnehave 2021-2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

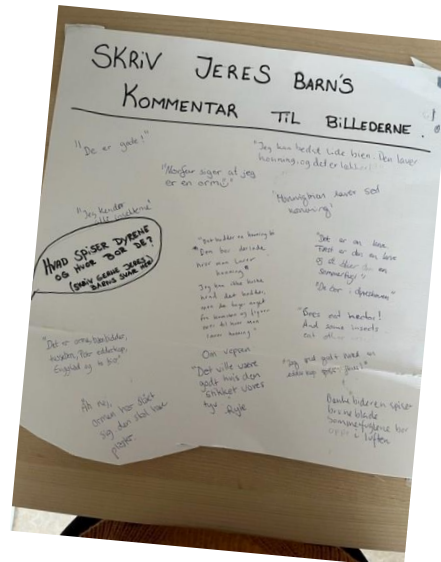
Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Legeplads som læringsrum
- Fri for mobberi
- Onsdagsklub
- Natur og udeliv og science
- Dialogisk læsning
- Børneperspektiv (spørg børnene)
- Maddannelse
- Praksisfortællinger
- Aktionslæring
- Selvevaluering
- Forældresamarbejde
- ICDP
- Sprogtrappe

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx Redskab til selvevaluering, Tegn på læring, Redskab til forankringsproces eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Sundby børnehaves systematiske evalueringskultur er tilrettelagt på en sådan måde at vi afholder personalemøder en gang om måneden hvor vi har faste punkter på dagsordenen der skaber tid til at reflektere og evaluerer vores pædagogiske praksis. Vi skriver ned hvad vi har gjort og hvor vi vil ændre/justere den pædagogiske praksis i vores referater. Vi arbejder med ICDP og med sprogtrappen på personalemøderne og efterfølgende bruger det på stuen.

Vi afholder refleksionsmøder hver 4 uge og efter behov, hvor emnet har været legepladsen (særligt oprydning) og maddannelse og nu er vi i gang med forældresamarbejde. Her bruger vi selvevalueringsskemaet fra EVA og vi har lavet praksisfortællinger som vi i fællesskab analyserer og vi arbejder med aktionslæring hvor vi afprøver og retter til.

Vi har afholdt 2 pædagogiske dage hvor vi er gået i dybden med maddannelse og forældresamarbejde. Vi har ud fra observationer, praksisfortællinger og aktionslæring udarbejdet en procedure for hvordan vi spiser med børnene i Sundby børnehave. Vi har set film, læst artikler og inddraget forældrene ved at lægge billeder op af maden og appellere til at de taler med børnene om deres oplevelser af maden derhjemme. Vi har guidet forældrene til at stille spørgsmål som f.eks. "smager det surt, sødt, salt eller er det hårdt, blødt, tørt mm.

Vi bruger vores trappeopgang til at visualisere det vi netop nu er i gang med i Sundby børnehave og vi inddrager forældrene ved at give dem til opgave at notere ned på ophængte ark hvad børnene har fået ud af projektet. Børnenes beskrivelser bliver, når projektet er slut, noteret ned og vi retter til, til næste gang.

Vi har fundet en form på vores evaluerende arbejde, som sikrer, at vi får set på det pædagogiske arbejde og på vores indsatser. Vi arbejder struktureret med først at se videoer, læse artikler mm. Derefter går vi i dybden på vores refleksions møder og breder det ud til personalet efterfølgende på personale møder.

Vi bruger vores pædagogiske dag på at gå i dybden og vi har vores faglige fyrtårn der er med til at løfte den pædagogiske praksis ude på stuerne og sammen med lederen holde personalet fast i processerne.

Lederen og fagligt fyrtårn har et tæt samarbejde og mødes for at tilrettelægge og strukturere arbejdet med lærerplanstemaerne.

Hver stue afholder stuemøder, hvor personalet på hver stue får mulighed for at fordybe sig og reflektere over egen praksis i trygge rammer med sine nærmeste samarbejdspartnere. Her arbejdes der med børnefællesskaber og der udarbejdes TOPI og vi bruger i den forbindelse relationscirklen fra ICDP.

Når vi afholder projekter eller temaer ud fra lærerplanstemaerne, planlægger vi dem ofte ved hjælp af SMTTE og efterfølgende samles der op i mindre udvalg eller på personalemødet hvor vi ser på det indsamlede data, (børneperspektiv, praksisfortællinger, aktionslæring, spørgeskemaer, videoer, selvevaluering) og justerer til det videre forløb.

Vi benytter os af eksterne samarbejdspartnere i forhold til bekymring om børns trivsel og udvikling, hvor vi ved at bruge handleplaner arbejder målrette på stuerne med de værktøjer vi har fået, hvorefter vi mødes igen og evaluerer arbejdet på stuen med de eksterne samarbejdspartnere og forældrene. Vi bruger ressourceforum til at se på hele eller dele af børnegruppen. Vi bruger deres observationer til at gå i dybden med den pædagogiske praksis.

Vi bruger ugeplaner til at tilrettelægge vores pædagogiske arbejde.

Vi dokumenterer vores hverdag via Aula, ophæng på trappen og på stuen og via den daglige snak med forældrene.

Vi bruger vores forældreråd til at mangfoldiggøre vores arbejde med læreplanstemaerne.

Vi udfylder SMTTE, TOBI, DPUèr, Sprogurderinger, sprogtrapper og vi arbejder dagligt med ICDP og de 8 samspilstemaer

Vi lytter til børnenes perspektiv ved at indsamle data i form af svar på spørgsmål, tegninger af det de har oplevet og i tilfælde hvor vi vil se på samspillet observerer vi eller video filmer.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

På personalemøderne har vi emner oppe fra vores skriftlige læreplan. Lederen og faglig fyrtårn er tovholdere på arbejdet med den skriftlige læreplan og har struktureret planlægningen omkring arbejdet som beskrevet ovenfor.

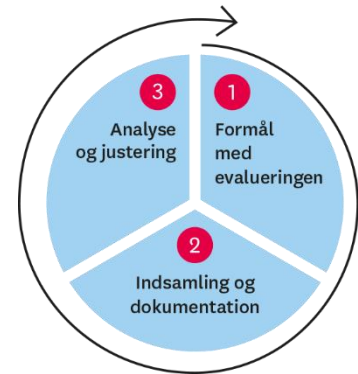
På vores personaledage har vi arbejdet med emner fra vores skriftlige læreplan. (maddannelse, legepladsen som et fælles uderum/legemiljø, forældresamarbejde). Vi bruger hele dagen til at gå i dybden med det aktuelle emne og fagligt fyrtårn og leder har i forvejen planlagt dagen nøje og forinden fodret personalet med artikler der lægger op til det videre arbejde.

Vi udarbejder SMTTE på forskellige projekter (f.eks. natur, boguge, mm)

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

Legepladsen, herunder oprydning: Vi blev nysgerrige på hvad det var der gjorde at tiden lige inden børnene skulle gå ind fra legepladsen til frugt, altid var præget af kaos og kedelig stemning blandt børn og voksne. Vi så på et specifikt område og det var selve oprydningen.

Maddannelse: Vi blev nysgerrige på hvorfor børnene ikke turde smage på forskelligt mad og hvordan vi som voksne havde indflydelse på børnenes madmod gennem vores adfærd.

Fri for mobberi

Plantedag

Natur

Forældresamarbejde: Vi er blevet nysgerrige på om der er noget i vores første møde med forældrene som kan gøres bedre, da vi oplever at forældre generelt er mere usikre. Vi blev nysgerrige på hvordan forældrene oplever det første møde med os. Er der noget vi skal justere på? Vi er interesseret i processen med at forventningsafstemme. Hvordan gør vi nu? Hvad skal ændres/afprøves?

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Ud over SMTTE har vi arbejdet målrettet med at indsamle data fra vores pædagogiske læringsmiljø. Vi bruger børnenes tegninger og vi tager fotos som bruges som en del af dokumentationen. Vi har arbejdet med aktionslæring hvor vi opstillede ønsker og vi gættede hvad der ville ske. Vi afprøvede den i praksis og rettede til. Vi har indsamlet empiri i form af børnenes egne beskrivelser af forløbet. Vi har gennemgået disse beskrivelser og rettet til. Vi brugte flere praksisfortællinger til at belyse oprydningen på legepladsen fra forskellige sider og få øje på hvor der var brug for forandring.

via vores indsamlede dokumentation (børnenes perspektiv) klogere på hvordan vi skulle sikre at alle børn fik noget ud af vores plantedag. Vi blev via vores dokumentation (praksisfortællinger) klogere på at vores opstillede mål for oprydning på legepladsen skulle justeres. Vores mål var at alle børn skulle hjælpe til med at rydde op hvilket vi fandt ud af var urealistisk og hvilket var med til at skabe den dårlige stemning på legepladsen omkring oprydningen. Vi ændrede vores mål ud fra praksisfortællingerne og afprøvede på ny. Ved at målet ikke længere var at alle børn skulle rydde op blev stemningen omkring oprydningen automatisk bedre.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Vi har arbejdet med tre store temaer i Sundby børnehave:

- *Rutiner: Herunder specifikt oprydning på legepladsen. De justeringer vi gjorde undervejs kunne også bruges i andre sammenhænge. Hele dagen er fyldt med rutiner, som er en stor del af det pædagogiske arbejde. Overgange er også en stor del af arbejdet og det er tit i overgangene at stemningen bliver kaotisk. Vi blev nysgerrige på hvad det var der skete i disse overgange og stillede skarpt på dem ved at bruge observationer via praksisfortællinger til at få øje på hvad der kunne ændres i læringsmiljøet omkring rutinerne.*
- *Maddannelse: Herunder særligt måltidet og de voksnes rolle. Vi brugte de samme metoder til at indsamle data og bruge denne data til refleksion.*
- *Forældresamarbejde: et emne vi har taget hul på på vores pædagogiske dag. Arbejdet med forældresamarbejde er stadig i gang og vi forventer at bruge det næste år på via vores metoder at indsamle data til refleksion.*

I Sundby børnehave har vi en Onsdagsklub. Denne klub er for de ældste børnehavebørn og den bliver opstartet hvert år efter sommerferien og kører til næste forår. I perioden imens Onsdagsklubben kører evaluerer personalet løbende, for at kunne justere på indholdet så det passer til gruppen. De udarbejder en SMTTE før opstart.

Vi har faste punkter på dagsordenerne både på personalemøderne og stuemøderne, hvor personalet får mulighed for i fællesskab at evaluere og drøfte justeringerne, nedskrive disse og afprøve i praksis og reflektere og justere igen.

Alle temaer vi har arbejdet med igennem et år, reflekteres der over og de bliver evalueret via det indsamlede datamateriale. Dette i form af billeder, svar på spørgsmål, observationer via praksisfortællinger, aktionslæring og tegninger

Ud over brugen af SMTTE, som personalet er meget fortrolige med, er blevet en integreret del af det pædagogiske arbejde og den er en naturlig del af hjernen og hjertet. Vi har nu i over et år arbejdet struktureret med dataindsamling og vi er landet et sted hvor vi roligt kan sige at de metoder vi bruger til at indsamle

data med er en lige så naturlig del af det pædagogiske arbejde refleksions og evalueringsarbejde som SMTTE og Hjernen og hjertet er.

Personalet bruger nu børnenes perspektiv til at justere i det pædagogiske læringsmiljø.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Jeg afholder 4 forældrerådsmøder om året hvor dele af vores løbende evaluering i Sundby børnehaven bliver præsenteret for forældrene og hvor vi beskriver vores eventuelle tiltag. Jeg inddrager dem i den pædagogiske praksis ved at forberede dem på hvilke tiltag vi ønsker at fortage og give dem mulighed for at komme med input, forslag og derigennem lægge op til deres aktive bidragelse af arbejdet i Sundby børnehaven.

Forældrerådet bliver præsenteret for vores arbejde med læreplanstemaerne og vores tema omkring forældresamarbejde er baseret på et tæt samarbejde med dem hvor vi bruger dem som vidensbank i forhold til de justeringer der skal fortages.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi sætter fokus på forældresamarbejde. Da dette er et stort emne har vi brugt vore pædagogiske dag på at finde frem til to underpunkter som vi vil arbejde videre med. Vi arbejder med: det første møde-overgang fra vuggestue/dagpleje til børnehave og Forventninger-børnehave til forældre og forældre til børnehave. Vores mål er at bygge bro mellem hjem og børnehave.

Vi genbesøger med jævne mellemrum både mad-dannelse og rutiner.

Ud over det så har vi fået sat mange af vores temaer gennem året i system og arbejder ud fra den samme metode. Før temaet (forberede børnene med bøger og film)-under temaet (ophæng af billeddokumentation, børnenes perspektiv, dataindsamling)- efter temaet (refleksion og evaluering via indsamlet data og justering til næste gang).

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har i Sundby børnehave en god mødekultur hvor der er sat system i hvilke møder der bruges til hvad. Personalet er dygtige til at bruge deres refleksionstid relevant. Vi har brugt tid på at indarbejde og justere med det formål at få en god evalueringskultur og den har nu fundet et leje hvor den giver mening og er brugbar i vores hverdag. Vi fortsætter med denne struktur da det har været en prioritering at få den så gennemarbejdet at den er kommet under huden på alle medarbejdere og er blevet en naturlig del af arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø.

Der lagt en systematik ind i forhold til faste punkter på møderne og der skrives referat og videreformidles beslutninger/tiltag til resten af personalet således at alle er inddraget i arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø. Vi har både ICDP og sprograppe på dagsordenen hver gang vi holder personalemøde.

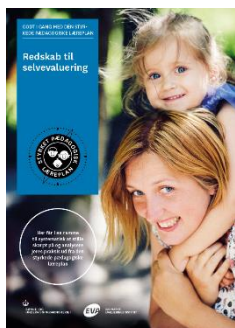

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi ønsker at vores skriftlige pædagogiske læreplan skal fungere som et arbejdsredskab, som alle i Sundby børnehave, både personale og forældre kender. Vores skriftlige læreplan er dynamisk hvilket betyder, at den gerne må rettes i undervejs. Hvis der er beskrivelser i læreplanen, som ikke længere foregår eller som er blevet ændret så skal disse beskrivelser justeres undervejs og ikke kun en gang om året.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC